

Pensioentest 2020

Vraag 1: Kan mijn klant een voorschot nemen op zijn contract pensioensparen?

Filip, 45 jaar, doet al jaren aan pensioensparen bij P&V. Hij heeft onverwacht kosten aan zijn auto. Hij besluit een voorschot te vragen op zijn contract pensioensparen. Zal de verzekeraar Filip een voorschot toestaan?

Neen

Een voorschot op een contract pensioensparen is wettelijk niet mogelijk.

De verzekerde zou eventueel het contract kunnen afkopen, maar dat is fiscaal niet aan te raden door de zeer nadelige taxatie in de personenbelasting. De verzekeraar moet dan immers 33,33% bedrijfsvoorheffing inhouden.

Referentie: Commentaren wetboek van de inkomstenbelastingen (WIB) 34/15.1

Vraag 2: Kan mijn klant de begunstiging wijzigen in het contract pensioensparen dat zijn echtgenoot/partner afsloot?

Jeroen en Ann doen al jaren aan pensioensparen. Momenteel staat er in hun contracten als begunstigde bij overlijden aangeduid: de echtgen(o)ot(e), bij gebreke de kinderen, bij gebreke de nalatenschap. Jeroen en Ann zijn het eens dat het beter zou zijn dat de kinderen in eerste orde als begunstigde vermeld zouden staan.

Ann schrijft naar de verzekeringsmaatschappij en vraagt om in beide contracten de begunstigingsclausule aan te passen. Kan Ann deze wijziging laten doorvoeren in beide contracten zonder de schriftelijke toestemming van Jeroen?

Neen

Het wijzigen van de begunstigingsclausule is een persoonlijk recht van de verzekeringsnemer en kan niet uitgeoefend worden door de echtgenoot of iemand anders. Ann kan dus niet zomaar de begunstigingsclausule voor het contract van haar echtgenoot wijzigen.

Referentie: Artikel 169 §1 Wet betreffende de verzekeringen 4 april 2014

Verzekeringen

Vraag 3: Valt de uitkering van een contract pensioensparen/ langetermijnsparen in de nalatenschap?

Jack heeft een contract pensioensparen en een contract langetermijnsparen lopen. Jack is de begunstigde bij leven, bij overlijden zijn Jacks drie kinderen als begunstigden aangeduid. Omdat Jack heel wat schulden heeft, vragen zijn kinderen zich af of de uitkering bij het overlijden van hun vader in de nalatenschap zal vallen. Is dit het geval?

Neen

De uitkering valt niet in de nalatenschap van de verzekerde.

Een levensverzekering maakt de toepassing uit van een beding ten behoeve van een derde.

Louter door het feit van zijn aanwijzing, en voor zover niet herroepen, verkrijgt de derde-begunstigde een eigen en rechtstreeks recht op de verzekeringsprestaties, waarbij noch de verzekeringsnemer zelf noch in de regel zijn erfgenamen enig recht op die prestaties kunnen doen gelden.

De begunstigde valt als dusdanig dan ook buiten de nalatenschap van de verzekeringsnemer en de begunstigde is bij overlijden van de verzekeringsnemer de enige schuldeiser van het verschuldigd kapitaal.

Referentie:

- *Bevestiging door Arrest Hof van beroep te Gent 26 april 2007*
- *Wet houdende fiscale en financiële bepalingen van 13 december 2012*

Vraag 4: Kan mijn klant de premies van een contract langetermijnsparen nog fiscaal in mindering brengen als hij 65 jaar geworden is?

Bob is 64 jaar. Zijn hypotheekleningen zijn al enkele jaren afbetaald. Bob gaat bij zijn P&V-adviseur langs om zijn belastingbrief te optimaliseren. Zijn adviseur vertelt hem dat het toch wel interessant zou zijn om te starten met een contract langetermijnsparen voor zijn 65ste verjaardag. De minimale duurtijd van een fiscaal contract bedraagt tien jaar. Na de leeftijd van 65 jaar blijven de premies fiscaal aftrekbaar. Is deze info correct?

Ja

Het afsluiten van een levensverzekeringscontract voor de leeftijd van 65 jaar (bijvoorbeeld op de leeftijd van 64 jaar) met een minimumlooptijd van tien jaar (bijvoorbeeld een contract met een looptijd van vijftien jaar) voldoet perfect aan de voorwaarden voor een fiscaal contract.

Echter, na 65 jaar kunnen er geen aanpassingen meer gebeuren aan het contract. Met andere woorden: verhogingen, verlengingen, ... van het contract zijn niet meer mogelijk.

Premies van levensverzekeringen komen dus ook na de 65ste verjaardag (en dit in tegenstelling tot pensioensparen) in aanmerking voor belastingvermindering. Maar na deze leeftijd mogen de voordelen bij leven niet meer verhoogd worden (lees: geen premieverhogingen). Ook de looptijd mag niet verlengd worden.

Referentie: Artikel 1454 WIB in verband met commentaren IB 1454/31 en 1454/34

Vraag 5: Mogen contracten pensioensparen en langetermijnsparen verder blijven lopen als de verzekeringsnemer zijn wettelijk pensioen opneemt?

Paul heeft een contract langetermijnsparen en pensioensparen lopen. Paul vraagt zich af of hij deze fiscale contracten kan laten lopen tot op einddatum van het contract of moeten deze verplicht uitbetaald worden bij opname van het wettelijk pensioen. Hij gaat ten rade bij zijn P&V-adviseur. Zijn adviseur stelt hem gerust: contracten die behoren tot de derde pijler moeten niet verplicht uitbetaald worden bij opname van het wettelijk pensioen. Is dit correct?

Ja

Enkel tweedepijlercontracten moeten verplicht uitbetaald worden bij opname van het wettelijk pensioen.

Referentie: Wet van 18 december 2015 tot waarborging van de duurzaamheid en het sociale karakter van de aanvullende pensioenen en tot versterking van het aanvullend karakter ten opzichte van de rustpensioenen, Belgisch Staatsblad 24 december 2015

Vraag 6: Kan mijn klant een fiscaal contract afsluiten als hij niet gehuwd is, niet wettelijk samenwoont en geen bloedverwanten heeft tot de tweede graad?

Anneleen is alleenstaande. Ze heeft geen kinderen, haar ouders zijn een aantal jaren geleden overleden, broers of zussen heeft ze niet. Anneleen wil fiscaal sparen voor haar pensioen en gaat bij haar P&V-adviseur langs. Haar adviseur legt uit dat aangezien pensioensparen een fiscaal contract is er voorwaarden zijn wie er als begunstigde bij overlijden kan aangeduid worden. De begunstigde bij overlijden moet 'de echtgenoot' of de 'wettelijk samenwonende partner' of 'een bloedverwant tot de tweede graad' zijn. Anneleen heeft wel een vriend maar woont met hem niet wettelijk samen. Omdat Anneleen geen familie heeft die bloedverwant tot de tweede graad is, kan zij geen contract pensioensparen afsluiten. Is dit zo?

Ja

De begunstigde bij overlijden bij een contract pensioensparen voldoet inderdaad aan voorwaarden. De begunstigde bij overlijden mag zijn: 'de echtgenoot' of 'wettelijk samenwonende partner' of 'een bloedverwant tot de tweede graad'.

Bloedverwant tot en met de tweede graad = kind, kleinkind, ouder, grootouder, (half)broer of (half) zus, verwantschap door adoptie of volle adoptie wordt met bloedverwantschap gelijkgesteld.

Referentie: Artikel 145/4 WIB en commentaar IB 145/4/43

Vraag 7: Kan na het overlijden van de verzekeringsnemer, de echtgenote of iemand anders als verzekeringsnemer verder optreden in het contract?

Louis wil sparen ten voordele van zijn kleinkind Emile. Hij sluit een niet-fiscaal contract af op het hoofd van Emile. De begunstigde bij leven op einddatum van het contract is zijn kleinkind. De begunstigde bij overlijden van de verzekerde is Louis. Het contract loopt al enkele jaren en plots overlijdt Louis. De echtgenote van Louis vraagt aan haar P&V-adviseur of zij als verzekeringsnemer kan vermeld worden in het contract om zo verder te kunnen sparen voor het kleinkind. Kan dit?

Neen

De verzekeringsnemer heeft alle rechten op het contract. Als hij overlijdt wordt het contract premievrij gezet tot de einddatum. Op de einddatum van het contract ontvangt het kleinkind de reserves van het contract.

Vraag 8: Is het fiscaal voordeel bij pensioensparen en langetermijnsparen verschillend?

Ja

De fiscale vermindering bij langetermijnsparen bedraagt 30% van de premie.

Het fiscaal voordeel bij pensioensparen bedraagt 30% of 25%, afhankelijk van het bedrag dat wordt gestort. Wanneer er maximaal 990 euro wordt gestort (voor inkomstenjaar 2020) bedraagt de vermindering 30%. Wordt er meer dan 990 euro gestort, met een maximum van 1 270 euro, dan bedraagt de vermindering 25%.

Vraag 9: Is het voordelig om een contract pensioensparen of langetermijnsparen te onderschrijven vóór mijn klant 55 jaar wordt?

Ja

Onderschrijft uw klant een fiscaal contract voor de leeftijd van 55 jaar, dan vindt de anticipatieve heffing plaats op de zestigste verjaardag van de verzekeringsnemer. Alle premies die na de inhouding van de anticipatieve heffing nog betaald worden, kunnen fiscaal ingebracht worden, maar op deze premies is geen eindtaxatie meer van toepassing.

Onderschrijft uw klant het contract na zijn 55ste verjaardag, dan vindt de anticipatieve heffing plaats op de tiende verjaardag van het contract.

Vraag 10: Wanneer de begunstigde van een levensverzekering overlijdt, is de verzekeringsnemer dan verplicht een nieuwe begunstigde aan te duiden?

Marie sloot jaren geleden een levensverzekering af. Ze is gehuwd met Olivier en hebben samen vier kinderen. In het contract is haar echtgenoot aangeduid als begunstigde bij overlijden.

Olivier komt om bij een auto-ongeluk. Marie informeert zich bij haar P&V-adviseur: moet Marie een nieuwe begunstigde aanduiden in haar levensverzekeringscontract nu haar echtgenoot er niet meer is?

Neen

De verzekeringsnemer is niet verplicht een nieuwe begunstigde aan te duiden.

Is de begunstigde die in eerste orde vermeld staat al overleden op het moment van de uitkering, dan kijkt men wie er in tweede orde in de begunstigingsclausule vermeld staat. Is er op het moment van de uitkering geen begunstigde waar men kan aan uitkeren, dan valt de uitkering in de nalatenschap van de verzekeringsnemer.

Gaat het om een fiscaal contract, dan zal bij vooroverlijden van de begunstigde, het contract fiscaal blijven. De verzekeringsnemer is niet verplicht een nieuwe begunstigde aan te duiden.

Vraag 11: Voor het inkomstenjaar 2020 is het maximale bedrag langetermijnsparen 2 390 euro. Kan iedereen die een premie betaalt van 2 390 euro van de fiscale vermindering genieten?

Neen

Het maximumbedrag langetermijnsparen dat fiscaal in mindering gebracht kan worden, wordt beperkt in functie van het netto belastbaar beroepsinkomen. De volgende berekening dient gemaakt te worden:

Maximale premie = 179,10 euro (jaarlijks wettelijk vastgelegd bedrag) + 6% netto belastbaar beroepsinkomen (het absolute maximum voor het inkomstenjaar 2020 is 2 390 euro).

2 390 euro is de maximale korf van het langetermijnsparen. Deze korf bevat ook de kapitaalaflossingen die federaal aangegeven worden (bijvoorbeeld een lening voor de tweede woonst).

Vraag 12: Iedereen kan een contract pensioensparen onderschrijven, ongeacht zijn inkomen, maar is de premie ook steeds fiscaal aftrekbaar?

Neen

Om belastingvermindering te genieten voor het pensioensparen zijn geen beroepsinkomsten vereist. Zijn er bijvoorbeeld louter onroerende inkomsten waarop belastingen verschuldigd zijn, dan kan tot beloop van maximaal het verschuldigde bedrag een vermindering worden bekomen.

Betaalt uw klant echter heel weinig belastingen (hij heeft bijvoorbeeld enkel een vervangingsinkomen), dan kan het zijn dat hij het fiscaal voordeel niet volledig in mindering kan brengen.

De belastingplichtige moet voldoende belastingen betalen om een vermindering te kunnen toepassen. De vermindering is verrekenbaar, maar niet terugbetaalbaar.

Vraag 13: Kunnen de reserves van een pensioenspaarfonds onderschreven bij de bank getransfereerd worden naar een contract pensioensparen bij P&V?

Neen

De reserves van een contract pensioensparen afgesloten bij een verzekeraar kunnen vrij getransfereerd worden naar een contract pensioensparen bij een andere verzekeraar. De overdracht naar een pensioenspaarfonds bij de bank is echter niet mogelijk.

Vraag 14: Mijn klant wil zijn reserves van zijn contract pensioensparen bij een verzekeraar transfereren naar P&V in de loop van het jaar. Kan hij dan de maandelijkse premies die hij betaalde bij beide verzekeraars fiscaal in mindering brengen?

Neen

Uw klant kan slechts de premies van één contract pensioensparen fiscaal in mindering brengen.

Vraag 15: Is er op de uitkering van niet-fiscaal contract soms roerende voorheffing verschuldigd?

Jules investeerde op aanraden van zijn P&V-adviseur een koopsom in een tak 23-fonds (zonder optionele overlijdensdekking). Vijf jaar later is het fonds mooi gestegen. In samenspraak met zijn P&V-adviseur doet Jules een switch naar 50% beleggen in tak 23 en 50% in tak 21. Nog vijf jaar later koopt hij de polis af, want hij wil samen met zijn vrouw Elise een wereldreis maken. Is er roerende voorheffing verschuldigd?

Ja

Wanneer een niet-fiscaal contract tak 21 tot uitkering komt, moet er nagekeken worden hoelang het contract gelopen heeft. Is de looptijd van het contract nog geen acht jaar, dan is er roerende voorheffing van toepassing op de uitkering.

Er is geen roerende voorheffing van toepassing als er gedurende de looptijd van het contract een overlijdenskapitaal gewaarborgd is dat minstens gelijk is aan 130% van de gestorte premies (in dit geval moet wel ook de verzekeringsnemer gelijk zijn aan de verzekerde én aan de begunstigde bij leven).

Opmerking: bij een tak 23-verzekering waarbij er geen vast rendement is, is er nooit roerende voorheffing op de uitkering verschuldigd.

Vraag 16: Is de stelling ‘schuldeisers kunnen geen beslag leggen op het kapitaal van een levensverzekering’ correct?

Victor is 39 en gehuwd met Karin, samen hebben ze één dochter Julie. Hij kan zijn rekeningen niet betalen en lijkt de schulden op te stapelen. Zijn schuld loopt al op tot bijna 20 000 euro. Jaren geleden sloot hij een levensverzekering af. De begunstigde bij overlijden is zijn dochter Julie.

Er werd al beslag gelegd op zijn loon, maar schuldeisers willen nu ook beslag leggen op het kapitaal van zijn levensverzekering met de bedoeling de levensverzekering onmiddellijk te kunnen afkopen. Op die manier willen de schuldeisers dus een deel van de schulden recupereren.

Kunnen de schuldeisers de levensverzekering op elk moment afkopen?

Neen

Afkoop is een persoonlijk recht van de verzekeringsnemer en kan niet zomaar uitgevoerd worden door schuldeisers.

Enkel op het moment van de uitkering van het kapitaal van een levensverzekering kan er uitvoerend beslag gelegd worden. Er is bovendien enkel beslag mogelijk als men uitkeert aan de ‘beslagene’ (in dit geval Victor).

Keert de verzekeringsmaatschappij uit naar aanleiding van het overlijden aan de begunstigde die niet de beslagene is (in dit geval de dochter Julie), is beslag niet mogelijk.

In afwachting van een uitkering (bij leven) kunnen schuldeisers wel bewarend beslag leggen op het contract.

Vraag 17: Wanneer het contract van mijn klant uitbetaald wordt na inhouding van de anticipatieve heffing, moet hij dan de uitkering het jaar daarop aangeven in de personenbelasting?

Neen

De anticipatieve heffing is een taks en deze is bevrijdend. Met andere woorden: werd de anticipatieve heffing ingehouden door de verzekeraar, dan is aangifte in de personenbelasting niet meer nodig.

Vraag 18: Kan mijn klant in een fiscale levensverzekering 'de nalatenschap' als eerste begunstigde bij overlijden in een contract vermelden?

Neen

In een fiscaal contract mag als eerste begunstigde bij overlijden niet de nalatenschap vermeld worden. We kunnen immers niet garanderen dat de personen die tot de nalatenschap behoren effectief begunstigden tot de tweede graad zijn.

De begunstigde bij overlijden in een fiscaal contract moet aan voorwaarden voldoen. De begunstigde bij overlijden mag zijn: 'de echtgenoot' of 'wettelijk samenwonende partner' of 'een bloedverwant tot de tweede graad'.

Bloedverwant tot en met de tweede graad = kind, kleinkind, ouder, grootouder, (half)broer of (half) zus, verwantschap door adoptie of volle adoptie wordt met bloedverwantschap gelijkgesteld.

Vraag 19: Kan mijn klant fiscaal voordeel genieten voor een contract pensioensparen in het jaar dat hij 65 wordt?

Leon viert binnen enkele maanden zijn 65ste verjaardag. Hij doet al meer dan dertig jaar aan pensioensparen en geniet dus jaarlijks van een belastingvermindering. Leon vraagt zich af of hij dit fiscaal voordeel zal kunnen blijven genieten nu hij 65 wordt, en of hij dan niet best zijn contract pensioensparen verlengt zodat hij van het voordeel kan blijven genieten.

Zijn goede vriend Kamiel, die 66 is, vertelt hem dat hij een contract langetermijnsparen lopen heeft, en dat hij nog altijd van een belastingvoordeel geniet. Volgens hem is dit hetzelfde principe bij pensioensparen. Heeft Kamiel gelijk?

Neen

Leon kan een fiscaal voordeel genieten tot en met het jaar dat hij 64 jaar wordt.

Op dit vlak verschilt pensioensparen van langetermijnsparen. Een contract langetermijnsparen kan bijvoorbeeld onderschreven worden tot de leeftijd van 70 jaar. De premies blijven fiscaal aftrekbaar. De maximale premie wordt berekend in functie van het netto belastbaar beroepsinkomen (eens u met wettelijk pensioen bent, wordt de maximaal aftrekbare premie berekend op het wettelijk pensioen dat u ontvangt).

Vraag 20: Wanneer mijn klant aan fiscaal sparen wil doen en hij heeft nog geen langetermijn- of pensioensparen, sluit hij dan best eerst een contract pensioensparen af?

Sofie is 25 en werkt sinds twee jaar. Doordat ze nog thuis woont, kan Sofie elke maand een mooi bedrag opzij zetten. Haar mama raadde haar aan om nu al te denken aan later en bijvoorbeeld aan fiscaal sparen te doen. Zo kan Sofie ook elk jaar geld terugkrijgen van de belastingen.

Sofie contacteert de P&V-adviseur van haar ouders. Hij geeft aan dat Sofie een verstandige mama heeft. Hij adviseert Sofie om te starten met pensioensparen, later kunnen ze dan samen nog bekijken of ook een contract langetermijnsparen interessant zou zijn. Is dit advies correct?

Ja

Er zijn drie goede redenen waarom uw klant best eerst start met pensioensparen:

- Iedereen mag de maximale premie pensioensparen storten, onafhankelijk van zijn beroepsinkomen.
- Er is geen premietaks (2%) verschuldigd voor pensioensparen, wel voor langetermijnsparen.
- De anticipatieve heffing bedraagt voor pensioensparen 8%, voor langetermijnsparen is dit 10%.